

Mødet den 19. Decbr. 1929.

Fraværende: J. Fogh Mogensen.

1. (J. Nr. 592—1929). Cirkulære fra Ministeriet for offentlige Arbejder angaaende Lovforslaget om Tilvejebringelse af Midler til ekstraordinære Vej-arbejder.

B o r g m e s t e r e n meddelte, at Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse var i Virksomhed for at finde Arbejder, der kunde komme ind under Forslaget, og Sagen vilde nok komme frem paa første Møde efter Nytaar.

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 11⁶—1929). Indenrigsministeriets Approbation paa Købekontrakt med Tømrermester Max Pedersen.

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 466 —1929). Indenrigsministeriets Approbation paa Købekontrakt med A/S De jyske Farverier og Trikotagefabrikker.

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 588—1929). Regnskab for Grosserer Matzen og Hustrus Legat i 1928—29.

Toges til Efterretning.

5. (J. Nr. 597—1929). Forslag fra Belysningsudvalget til Regler for Radioantennér over Gader, Veje og Pladser.

Følgende Indstilling forelaa:

»Regler for Radioantennener
over Gader, Veje og Pladser i Aarhus Kommune.

Anbringelse af nye Antenner.

§ 1.

Det er forbudt at anbringe Antenner, der krydser elektriske Stærkstrøms-Luftledninger (Lys- og Kraftledninger, Gadebelysning, Sporvejsledninger).

Det er ligeledes forbudt over privat Grund at krydse elektriske Stærkstrøms-Stikledninger.

§ 2.

Over Gader, Veje og Pladser, hvor der ikke findes elektriske Stærkstrøms-Luftledninger, kan Antenner anbringes paa følgende Betingelser:

Der indgives før Antennens Anbringelse Andragende til Belysningsvæsenet paa særlige Blanketter, der udleveres paa Kontoret.

Anbringelsen vil ikke blive tilladt, hvis Antennen vil virke skæmmende i Gadebilledet. For Tilladelsen betales en Afgift een Gang for alle paa Kr. 8,00. Naar Antennen er anbragt, skal dens Udførelse godkendes af Belysningsvæsenet.

Antennen skal af Husets Ejer, uden Udgift for Kommunen, fjernes, naar Belysningsvæsenet forlanger det af Hensyn til Anbringelse af elektriske Luftledninger.

Til Antennen skal anvendes snoet Bronze-kabel af mindst $2,7 \text{ m/m}^2$ Tværsnit og med en Brudstyrke paa mindst 58 kg/m/m^2 eller snoet Kobberkabel, mindst $3,5 \text{ m/m}^2$ Tværsnit og med en Brudstyrke paa mindst 38 kg/m/m^2 .

Antennens Højde over Gaden maa ikke være mindre end 6 m og Afstanden mellem Ophængningspunkterne ikke over 60 m.

Der maa ikke findes Samlinger i Traaden i Spændet. Antennen maa kun fastgøres til saadanne Bygningsdele, Master, Stativer o. 1., som er tilstrækkelig stærke til at modstaa de fra Antennen under Storm eller Rimfrost hidrørende Paavirkninger.

Antennen maa ikke fastgøres til Træer eller elektriske Ledningsmaster.

Antennen maa kun ophænges ved Hjælp af Traade og Isolatorer, hvis Brudstyrke er mindst det dobbelte af de til disse befæstede Antennetraades.

Antennen skal ophænges fast og maa ikke være indrettet til at fires ned.

Den vandrette Afstand til nærmeste Stærkstrømsledning maa ikke være mindre end 2 m.

Enhver Antenne skal kunne forbindes til Jord ved en Omskifter anbragt paa et bekvemt tilgængeligt Sted saa nær Indføringen som muligt.

Eksisterende Antenner.

§ 3.

Samtlige eksisterende Antenner, der krydser elektriske Ledninger som nævnte i § 1, skal være fjernede inden 1. April 1930; i efternævnte Gader dog inden 1. Januar 1930:

Marielundsallé,
Tordenskjoldsgade,
Banegaardsgade,
Frederiks-Allé,
de Mazasvej.

§ 4.

Eksisterende Antenner over Gader, Veje og Pladser, der ikke krydser elektriske Ledninger,

kan af Belysningsvæsenet naarsomhelst forlanges ombyggede eller fjernede til Opfyldelse af Kravene i § 2.

§ 5.

Saafremt der af Ministeriet senere maatte blive fastsat særlige Betingelser for Antenner, gælder disse i Forbindelse med de af Byraadet fastsatte.

§ 6.

Belysningsvæsenet kan, naar Omstændighederne taler derfor, give Dispensation fra fornævnte Bestemmelser. Ansøgning skal i saa Fald fremsendes og Arbejdet udføres af en aut. Elektro-Installatør.«

H. P. C h r i s t e n s e n forelagde Forslaget og anbefalede at tiltræde det. Man havde i de senere Aar af og til haft Spørgsmaalet fremme om Radioantenners Anbringelse, og det havde efterhaanden formet sig saaledes, at det var nødvendigt at gøre noget. Nu skulde en ny Afdeling af Sporvejene i Drift, hvorved Spørgsmaalet blev aktuelt, idet der fandtes en stor Del Antenner over Frederiksallé og Banegaardsgade, og det var nødvendigt at faa disse fjernet, hvor der fandtes elektriske Stærkstrøms-Luftledninger. Man havde oprindeligt tænkt at kræve dem fjernet fra 1. April 1930, men en Repræsentant fra Stærkstrømskommissionen, der havde været i Byen for at kontrollere det ny Sporvejsanlæg, havde meddelt, at Sporvejene ikke kunde begynde Driften, før Antennerne var fjernede; derfor var det nødvendigt at rykke Fristen for deres Fjernelse frem til 1. Januar. Det var beklageligt, at Fristen blev saa kort, men det var altsaa ikke Udvalgets Skyld. Samtidig foreslog man en Kontrol med Antenner, som anbringes over Lysledninger, hvilket skulde

betales med 8 Kr. Der havde været Tale om en Del mere, og f. Eks. i København kostede det 25 Kr., men man mente nogenlunde at kunne klare sig med de 8 Kr. Der var af Ministeriet nedsat en Kommission angaaende dette Spørgsmaal, og det var ventet, at der vilde komme en Ordning, men det var endnu ikke sket. Skulde der komme Bestemmelser fra Regeringen, maatte de selvfølgelig knyttes til det foreliggende Forslag.

J. C h r. M ø l l e r havde ikke noget imod selve Forslaget, som vist var en Nødvendighed, men Taleren vilde henstille at fortolke Bestemmelserne saa mildt som muligt og ikke kræve mere Kontrol end højst nødvendigt. De fleste Radiolyttere var næppe glade ved at komme af med 8 Kr., selv om det var dyrere forskellige andre Steder.

B o r g m e s t e r e n vilde spørge Fabrikant Møller, om han maaske mente, at denne Udgift skulde tages paa Skattekontoen.

J. C h r. M ø l l e r svarede, at det Spørgsmaal ikke laa for, og Taleren havde ikke nævnt et Ord i den Retning.

B o r g m e s t e r e n havde Krav paa at faa at vide, hvorledes Udgifterne skal afholdes, og hvis denne Afgift ikke skulde betales af Radiolytterne, maatte det blive af Kommunen.

C h r. C h r i s t i a n s e n beklagede, at de Radiolyttere, som har Antenner i de Gader, hvor de ny Sporvejslinier skal gaa, faar en saa kort Frist, for det var næsten umuligt at faa Forholdet ordnet indenfor den foreslaaede Tid. Naar det var et Krav, der stilles til Kommunen, maatte det jo følges, men Taleren vilde meget henstille at ordne det saa praktisk som muligt og ikke genere de Mennesker, som i god Tro har hængt

deres Antenner op til Gadesiden, fordi det var umuligt at faa dem anbragt paa Gaardsiden. Det var saa meget mere beklageligt, at Ændringen skulde ske i Juletiden, hvorved mange blev afskaaret fra at bruge deres Radio i den Tid, de særlig kunde have Udbytte deraf. Angaaende Antennespørgsmaalet, saa havde der vist fra alle Sider været Ønske om en Ændring; navnlig i visse Yderdistrikter af Byen var Forholdene ikke helt forsvarlige, og mange havde maaske ogsaa ved at anbringe Antenner paa utilladelige Steder skadet andre Lytteres Interesser. Men den foreslaaede Afgift var vist for meget; det blev en Beskatning paa de Lyttere, der var saaledes stillet, at de var nødt til at trække Antenner til Gaden. Det var ønskeligt, om hele Antennespørgsmaalet fra Begyndelsen var kommet ind i en stærkere og solidere Ramme, end det foreliggende Forslag gav Udtryk for. Taleren kunde ikke stemme for at paalægge Lytterne en ekstra Udgift af 8 Kr.; mange af dem var daarligt stillede i Forvejen, og Radio var ikke mere nogen Luksus, men en Livsfornødenhed og omtrent den eneste Form, hvorunder mange Mennesker havde Raad til at blive delagtig i disse Goder. Taleren maatte derfor beklage, at Belysningsudvalget ikke kunde finde en Form, hvorved den uberettigede Afgift var undgaaet.

H. P. C h r i s t e n s e n oplyste, at Forslaget oprindelig var paa 15 Kr., og det var egentlig mere rimeligt end de 8 Kr., som næppe kunde dække Udgiften. Der var ikke Tale om nogen Beskatning, men en reel Udgift, der skulde dækkes af dem, som ønskede at have Radio. Der var Udgift ved enhver Ting, som skulde købes, og de 8 Kr. maatte saa lægges til Radioens Anskaf-

felsespris. Man havde længe set igennem Fingre med Forholdet, fordi man ventede et Forslag fra den nedsatte Kommission, men nu kunde det ikke gaa længere, hverken af Hensyn til Sporvejene eller til det elektriske Lys i Gaderne, og hvis der skete en Ulykke, vidste man nok, hvor Ansaret blev lagt. Men det var en Selvfølge, at der vilde blive taget saa lempeligt paa Forholdet som muligt. Naar Hr. Fabrikant Møller kom med Udtalelser, der kunde tyde paa, at de 8 Kr. var forholdsvis meget, saa havde han jo Lov til at foreslaa, at Belysningsvæsenet skal afholde Udgiften, hvilket igen vilde sige, at det skal tages gennem Skatten; men det var jo ikke den Vej, som Fabrikanten i Almindelighed ynder. Skulde der komme et saadant Forslag, vilde Udvalget selvfølgelig tage det under Overvejelse, men det burde være en bestemt Udtalelse og ikke en Beklagelse.

J. C h r. M ø l l e r hævdede, at hans Udtalelser ikke kunde komme ind under noget som helst Skattespørgsmaal. Taleren havde ikke nævnt et Ord om, at 8 Kr. var for meget eller for lidt, kun henstillet at fortolke Bestemmelserne saa mildt som muligt, og selv om disse Udtalelser blev misforsraaet eller fordrejet nok saa meget, kunde de aldrig opfattes som noget Ønske om Skattepaalæg.

B o r g m e s t e r e n havde ikke misforstaaet Fabrikant Møllers Udtalelser, men havde Ret til at forlange Besked baade af ham og af andre Medlemmer om, hvorledes Udgiften skal dækkes, hvis ikke Forbrugerne skal gøre det.

L e o n h a r d H a n s e n syntes ikke, man med nogen Ret kunde bebrejde Belysningsudvalget dette Forslag, for hvis der kom en Udgift paa

Kommunen, burde den lægges paa dem, der foranledigede Udgiften, i dette Tilfælde Radiolytterne. Det var ganske naturligt, at Borgmesteren spurgte, om man vilde have Udgiften lagt et andet Sted, og hvis man havde den Anskuelse, at den f. Eks. bør lægges paa Skatteborgerne, maatte man jo se at gøre sin Anskuelse gældende. Taleren vilde gerne være med til at gøre det saa godt som muligt for Lytterne, for Radio gav mange Mennesker Del i noget, som de ellers var afskaaret fra; men naar der var 6000 Lyttere i Aarhus, kunde man næppe med Rimelighed forlange, at de øvrige Borgere skal betale for deres Adspredelse. Taleren kunde slutte sig til Beklagelsen over, at Fristen for Flytningen af Antenner blev saa kort, men det var ikke Udvalget, som bestemte dette; man maatte her vælge mellem Radio og Sporveje, og saa var der ikke Tvivl om Valget. Taleren havde overværet forskellige Møder af Lyttere og troede ikke, at der fra nogen Side vilde blive protesteret mod en Ordning m. H. t. Antenner; derimod var der stor Forbitrelse over, at man vilde rette Henvendelse til Ministeriet om at undtage Elektricitetsværket for at komme ind under visse Bestemmelser, som Staten paatænkte at indføre angaaende Radiolytning; men det Forslag tog Udvalget saa tilbage og havde ikke fremsat det siden. Det andet Spørgsmaal, der særlig interesserede Lytterne, var støjdæmpende Foranstaltninger, og der vilde under et senere Punkt paa Dagsordenen komme Forslag om Foranstaltninger mod Støj fra Motorer. Naar Hr. Christiansen hævdede, at Forslaget ikke var udtømmende, var det for saa vidt rigtigt, for det var saa lempeligt, som det overhovedet kunde fremsættes, og det var vist lidt misforstaaet Iver for Lytternes In-

teresser, der havde faaet Hr. Christiansen til at kritisere Forslaget. Angaaende de 8 Kr. kunde Taleren maaske ogsaa tænke sig noget mindre, men hvis Belysningsudvalget kalkulerer, at 8 Kr. er nødvendigt, for at det kan svare Regning, saa vilde Taleren ikke være med til at lægge noget deraf over paa de øvrige Skatteborgere, naar det var Lytterne, der fik Fordelen. Forøvrigt skulde Lytterne ikke være kede af de 8 Kr., for naar Kommunen krævede denne Afgift, laa deri ogsaa en vis Forpligtelse og et vist Ansvar fra Kommunens Side, hvorved Lytterne faktisk fik en Fordel.

A a g e J e n s e n mente ikke, det kunde gøres billigere end de 8 Kr., og Taleren havde heller ikke forstaaet Fabrikant Møllers Udtalelser saaledes, at han havde noget imod denne Afgift, men den kunde maaske alligevel virke afskrækkende paa en Del Lyttere. Men kunde man ikke tænke sig den Udvej, at autoriserede Installatører faar Eneret paa at trække Antenner, saa havde man derved Garanti for, at Forskrifterne var overholdt, og saa kunde de 8 Kr. falde bort. Taleren vilde henstille til Udvalget at overveje denne Tanke.

H. P. C h r i s t e n s e n betonedes, at Belysningsvæsenet maatte fralægge sig Ansvaret for Støj o. l., selv om Antenneanlægget var kontrolleret, for den Slags Forstyrrelser foranlediges af Lytterne selv. Angaaende Direktør Aage Jensens Henstilling, saa havde dette Spørgsmaal været drøftet, men man var gaaet bort derfra, fordi et saadant Monopol hurtigt vilde bevirke Aftaler om en bestemt Pris for Ophængningen, og det kunde let blive dyrere end det foreslaaede. Der fandtes ogsaa en hel Del Mennesker, som kunde udføre dette Arbejde lige saa godt, saa Udvalget ønskede ikke noget Monopol her.

J. Perregaard vilde ønske, at alle Antenners Anbringelse skulde kontrolleres af Kommunen, for de var ofte anbragt ganske vildt, og tit blev Husene tildels ødelagt derved. Flere Steder søgte man at gøre det saa godt som muligt for Lytterne ved at anbringe Master i Karréerne o. s. v., men saa maatte man ogsaa forlange, at det blev forsvarligt, saa Lejlighederne ikke blev ødelagt derved. Nu maatte man ikke sætte en Lyspære op uden at have en elektrisk Installatør dertil, men enhver havde Lov til at kludre med Radioanlæg.

Ch r. Ch r i s t i a n s e n havde udtalt, at Forslaget ikke var udtømmende, fordi Kontrollen faktisk var uden Betydning for Lytterne. Naar der skulde betales 8 Kr., burde der kunne paa-vises en direkte Fordel for begge Parter, men her var det kun Kommunens Interesser, der skulde varetages, og ikke Lytternes. Hvis man først havde paatænkt at tage 15 Kr., havde man altsaa været inde paa en Slags Beskatning. Det var maaske rigtigt, at Antennerne ikke pyntede i Gadebilledet, men det gjorde de elektriske Ledninger og de øvrige Traade heller ikke. Det var ikke rigtigt at tale om 6000 Lyttere i Aarhus af 75000 Indbyggere, for de fleste af de 6000 var Familier, saa Antallet af Lyttere blev 4—5 Gange større eller henimod Halvdelen af Byens Befolkning, og det burde Kommunalbestyrelsen tage Hensyn til. Antennespørgsmaalet burde løses, men det foreliggende Forslag gav ikke nogen Løsning hverken for Lytterne eller for Kommunen.

J. R. F a n g e r beklagede, at Forslaget ikke var kommet 3—4 Aar før, for Anbringelse af Antenner var blevet fuldstændig Anarki, og i Stormvejr faldt de ofte ned og slukkede Lyset i

flere Gader. Antenner burde saa vidt muligt ikke gaa over Gaderne; det kunde sikkert godt ordnes saaledes, at de blev trukket fra Gaardsiden, hvis Grundejerne kunde enes om at rejse Master; saaledes havde f. Eks. Arbejdernes Andelsboligforening gjort.

H. P. Christensen syntes, at Hr. Christiansen skulde stille Forslag om, at den foreslaaede Afgift skal falde bort, og at der skal være Kontrol med enhver Anbringelse af Antenne, baade fra Gade og Gaard, saa vilde Udvalget sikkert tage Forslaget under Overvejelse. Det vilde selvfølgelig være mere udtømmende; men Udvalget havde ment at gøre det saa lempeligt som muligt. Det var rigtigt, at der fandtes Ledninger baade for Telefon og Brandvæsen, men disse Ting maatte vel ogsaa siges at være mere nødvendige i det praktiske Liv end Radioen. Det vilde dog nok blive nødvendigt ogsaa at fjerne disse Ledninger fra Lysledningerne.

Leonhard Hansen vilde nødig være med til at lave noget, der ikke virker fuldt tilfredsstillende, og hvis Hr. Christiansen vilde stille Forslag ud fra den Opfattelse, han havde gjort sig til Talsmand for, vilde man maaske følge dette. At give elektriske Installatører Monopol, var uforsvarligt overfor Lytterne, for de blev nok enige om at sætte Priserne op, saa det blev meget dyrere. Det var ikke let at træffe en tilfredsstillende Ordning, naar Kommunen var den ene Part, for saa var den anden Part altid misfornøjet; men d'Hrr., som ikke syntes om Indstillingen, burde fremsætte deres Forslag, saa man kunde se, hvad de egentlig vilde.

J. Perregard vilde heller ikke være med til at give Installatører Monopol paa Arbejdet;

men Kommunen burde paase, at Antennerne blev ordentlig anbragt, og at man ikke ødelagde Tagene og Ledningerne i Husene; det var f. Eks. sket i flere af Kommunens Ejendomme.

Indstillingen vedtoges enstemmig med 18 Stemmer.

6. (J. Nr. 527—1929). **Anmodning fra Sundhedskommissionen om ved Oprettelse af ny Kontrakt om Børnemælksleverance at faa denne tilstillet til Erklæring.**

Fra Sygehusudvalget forelaa følgende Erklæring:

»Tilbagesendes Aarhus Byraad med Bemærkning, at efter Byraadets Beslutning af 29. August d. A. i nærværende Sag mener Udvalget ikke at kunne foretage videre i Sagen.«

B o r g m e s t e r e n foreslog at svare, at man vil efterkomme Henstillingen, naar der foreligger noget i Sagen.

Borgmesterens Forslag tiltraadtes.

7. (J. Nr. 585—1929). **Indstilling fra Sporvejsudvalget om, at Sporvejstaksten ikke forhøjes efter Sporvejsudvidelserne.**

H. P. C h r i s t e n s e n oplyste, at efter den foreløbige Opgørelse mente man at kunne komme igennem med de 15 Øre, idet Vejlængden fra Remisen og Harald Jensens Plads blev omtrent den samme, og Udvidelsen mod Nord vilde forhaabentlig give forøget Trafik.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 595—1929). **Andragende fra de herværende Radioklubber om Foranstaltninger mod Støj i Radioen.**

Belysningsudvalget foreslaar følgende Bestemmelser indsat i Regulativ for Elektricitetsforsyning fra Aarhns Elektricitetssværk:

»Enhver Elektromotor, der fremtidig tilsluttes Ledningsnettet, skal, saafremt den fremkalder Radioforstyrrelser, af Ejeren forsynes med passende Kondensatorer og holdes i en saadan Stand — herunder gnistfri Gang — at den efter Belysningsvæsenets Skøn generer Radiolytning saa lidt som muligt.

Belysningsvæsenet har Ret til at foretage Prøver i saa Henseende med enhver til Ledningsnettet tilsluttet Motor og har Ret til at forsyne tidligere opstillede Motorer med Kondensatorer til Dæmpning af Radiostøj.«

H. P. C h r i s t e n s e n anbefalede Forslaget. Der stod ganske vist ikke i Indstillingen noget om, hvem der skal betale, hvis Kommunen sætter Kondensatorer paa tidligere opstillede Motorer; muligvis vilde de paagældende selv imødekomme Kommunens Krav om Forsyning med Kondensator; vilde de ikke det, maatte Kommunen gøre det, og saa maatte det senere afgøres, hvem der skal betale det. Man havde undersøgt Forholdet andre Steder, og det havde vist sig, at det ikke var noget stort Tal; i enkelte Byer havde man en Ordning, hvorefter Radiolytterne betalte Halvdelen, og Kommunen den anden Halvdel, og skulde der blive et lille Overskud af de 8 Kr., kunde Kommunen maaske selv afholde Udgiften. Men hvis det blev for stort et Tal, maatte Udvalget forbeholde sig at komme til Byraadet igen.

Indstillingen vedtoges.

9. (J. Nr. 591—1929). Forslag til ny Instruks for Gasmestre og Bestemmelser vedrørende Aarhus Belysningsvæsen.

H. P. C h r i s t e n s e n oplyste, at de nuværende Instrukser var forældede og trængte til at moderniseres, og da Oplaget var opbrugt, havde man foretaget visse Ændringer i Henhold til

Nutidens Krav, men de var ikke særlig gennemgribende.

Indstillingen vedtoges.

10. (J. Nr. 427—1929). Andragende fra Tømrermester Th. Pedersen om Approbation paa Planer til Anlæg af Gebauersgade.

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse anbefaler Andragendet overensstemmende med Stadsingeniørens Erklæring, dog at Gadebredden udvides fra 12,5 m til 15,7 m og saaledes, at Udvidelsen lægges paa Gadens nordre Side.

B o r g m e s t e r e n anbefalede Indstillingen.

Indstillingen vedtoges.

11. (J. Nr. 590—1929). Andragende fra Direktør S. M. Mikkelsen om Opførelse af en Keglebane ved Vennelystpavillonen.

Fra Forskønnelsesudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Fra Direktør S. M. Mikkelsen har man modtaget vedlagte Tegning for en Keglebane med Andragende om, at denne opføres i »Vennelyst« efter et af ham fremskaffet Tilbud i Beplantningen ved Guldbergsgade Nord for Pavillonens Gaardsplads, samt Tilbud om, at han vil afdrage og forrente den dermed forbundne Udgift med 10 % p. a.

Da man er af den Formening, at en Keglebane vil være af Betydning for Direktør Mikkelsens Forretning, skal man herved tillade sig at indstille til det ærede Byraad, at Keglebanen opføres, imod at Direktøren forrenter den dermed forbundne Udgift, der i Henhold til vedlagte af ham fremskaffede Tilbud kan anslaaes til 13000 Kr., med 10 % aarlig, der tillægges Lejeafgiften og erlægges i samme Terminer som denne, ligesom Lejekontraktens Bestem-

melser ogsaa bliver gældende for denne Bygning.«

J o h a n n e B e r g forelagde Sagen. Direktør Mikkelsen mente, at en Keglebane vilde give hans Forretning forøget Omsætning. Der var paa visse Tider af Aaret døde Perioder, og en Keglebane kunde muligvis trække Foreninger o. lign. derop. Udvalget havde undersøgt, om det vilde medføre Støj eller lignende, men det var ikke Tilfældet med en moderne Bane, og den vilde heller ikke skæmme Omgivelserne, idet den blev dækket af Buskads paa alle Sider. Taleren vilde derfor paa Udvalgets Vegne anbefale Forslaget.

H o l s t - K n u d s e n syntes ikke, man skulde opstille Keglebane i »Vennelyst«; det var nu et pænt Anlæg og vilde med Tiden blive pænere; det var ogsaa næsten den eneste Koncertpavillon i Byen, og det passede ikke til en Restauration med Keglebane. Der var næppe Grund til at anvende 13000 Kr. hertil.

H. P. C h r i s t e n s e n bemærkede, at det ikke var med særlig Glæde, man var gaaet med til Forslaget; men naar Udvalget var enig derom, og Værten meget ønskede det for bedre at kunne klare sine Forpligtelser og den store Husleje, og det ikke medførte nogen som helst Ulempe, vilde Taleren anbefale at følge Udvalget.

B o r g m e s t e r e n henstillede, saafremt Forslaget vedtoges, at Sagen henvises til Budgetudvalget, saa det kan tænke over, hvor Pengene skal komme fra.

Indstillingen vedtoges enstemmig med 15 Stemmer.

12. (J. Nr. 596—1929). Indstillling fra Slagtehusudvalget om Salg af den nedlagte Destruktionsanstalts Bygninger.

B o r g m e s t e r e n oplyste, at Bygningen kunde sælges til Vognmændene, J. L. Jensen og H. Christoffersen for 300 Kr. Det var dem, som besørgede Natrenovationen, og de vilde anvende Bygningen til deres Vogne, men de havde forpligtet sig til kun at køre ud med Vognene om Natten.

Indstillingen vedtoges.

13. (J. Nr. 535—1929). Sagen angaaende Brandforsikring af Kommunens faste Ejendomme.

Fra Udvalget for Bygninger og Inventar forelaa følgende Indstilling:

»Udvalgets Flertal (J. Perregaard og H. J. Baden) indstiller, at Kommunens Brandforsikring for faste Ejendomme overflyttes fra »Købstædernes alm. Brandforsikring« til »Købstadkommunernes Forsikringsforening«, jfr. Ministeriets Skrivelse af $7/_{12}$ 1929.

Udvalgets Mindretal (J. P. N. Siig) kan ikke tiltræde Indstillingen, dels fordi man ikke har faaet fyldestgørende Svar paa Byraadets Forespørgsel til Indenrigsministeriet af $30/_{11}$ d. A., dels fordi man ikke har faaet opgivet Præmiens Størrelse i »Købstadkommunernes Forsikringsforening.«

J. P e r r e g a a r d anbefalede Flertallets Indstilling, idet Opsigelsen skulde ske inden Nytaar.

J. P. N. Siig kunde af forskellige Grunde ikke tiltræde Indstillingen. I Mødet den 21. November blev den Tanke udkastet, at Aarhus muligvis var stor nok til at være sin egen Assurandør, og der blev af Medlemmer fra begge Grupper i Byraadet udtalt Sympati for Tanken. Den borgerlige Gruppe vilde helst blive staaende i »Købstædernes alm. Brandforsikring«; dette Selskab havde gennem Aarene oparbejdet en stor

Reservefond, saa Præmierne nu kunde nedsættes; men hvis Flertallet absolut ikke vilde blive staaende deri, kunde man ogsaa gaa med til at undersøge Muligheden for selv at overtage Risikoen, idet vel enkelte brandfarlige Virksomheder som f. Eks. Gasværket skulde undtages. Der blev saa rettet Forespørgsel til Ministeriet dels herom, dels om man eventuelt maatte flytte Forsikringen til »Købstadkommunernes Forsikringsforening«. Der var senere kommen Svar fra Ministeriet, og mærkeligt nok havde det slet ikke svaret paa det første Spørgsmaal, men givet Tilladelse til det sidste, idet der dog samtidig forlangtes, at hele Risikoen atter skulde overgaa til »Det kgl. octr. Brandassurance Co.« Der var blevet sagt, at »Købstædernes alm. Brandforsikring« havde en dyr Administration, men der var næppe Tvivl om, at den vilde blive dyrere, naar man skulde betale til Administration af to Selskaber i Stedet for eet. Taleren forstod ikke, hvorfor det hastede saa stærkt. Da Spørgsmaalet tidligere var paa Tale, blev der sagt, at man ønskede blot at faa Tilladelsen for at kunne staa frit ved Forhandlingerne med Selskaberne, og man havde endnu ikke faaet noget Tilbud fra »Købstadkommunernes Forsikringsforening« og vidste derfor ikke noget om, hvor stor Præmien vilde blive. Det saa derfor underligt ud at forlade en gammel Kunde for at gaa over til en ny, før man vidste noget om Prisen, og Taleren kunde ikke gaa med dertil.

B o r g m e s t e r e n gjorde opmærksom paa, at Svaret fra Ministeriet var et fuldgyldigt Svar, og naar Ministeriet ikke sagde noget til det ene Spørgsmaal, var det ogsaa et Svar. Den Tanke, at Købstæderne skulde være deres egne Assurandører, havde mange Gange været drøftet i Køb-

stadforeningen, og Ministeriet havde altid svaret, at det ikke kunde gaa med dertil. Man maatte erindre, at Aarhus Kommune skyldte Penge til mange forskellige Kreditorer. Naar Kommunen kunde laane Penge, var det selvfølgelig, fordi den havde Aktiver i sine Bygninger o. l., men saa maatte Kreditorerne ogsaa have Krav paa, at de var forsikrede, saa der ikke var nogen Risiko derved. Naar Ministeriet fandt, at Købstædernes Forsikringsforening ikke engang var stærk nok, uden det skulde reassureres i et andet Selskab, var det selvfølgelig givet, at det endnu mindre ansaa den enkelte By for stærk nok til selv at bære Risikoen.

J. C h r. M ø l l e r kunde ikke indse, at Kreditorerne fik større Risiko, hvis Kommunen selv overtog Forsikringen og saa lod reassurere i et andet Selskab, akkurat som det forlangtes af »Købstadkommunernes Forsikringsforening«. Ministeriet kunde dog nok have besvaret Forespørgslen noget anderledes; det saa i hvert Fald underligt ud, naar der stilles to Spørgsmaal, at man saa ganske undlader at besvare det ene. Taleren fandt det noget letsindigt af Flertallet at foreslaa, at man skal udmelde sig af et gammelt anerkendt Selskab og gaa over i et nyt, før man ved, hvad det koster. Der var ingen Forretningsmand, der vilde kalde det klogt, og det gik heller ikke, hvis man brugte den Metode i en privat Forretning. H. P. Christensen havde tidligere sagt, at man vilde overveje, om Aarhus selv kan overtage Risikoen; det gav Taleren sin Tilslutning til, og naar Ministeriet ikke havde svaret derpaa, kunde man nok have afæsket det et andet Svar. Aarhus var sluppet forholdsvis billigt i Præmie til »Købstædernes alm. Brandforsikring« og undertiden

kun givet halv Kontingent; det saa derfor underligt ud, at man pludselig vilde ud af Selskabet, og det var endnu mere mærkeligt, at en ellers fornuftig Mand som Perregaard kom med dette Forslag, før han vidste, hvad det vilde koste. H. P. Christensen havde ligeledes udtalt, at der skete ikke noget ved at faa Ministeriets Tilladelse, for saa stod man frit og kunde forhandle med de forskellige Selskaber. Men nu var der ikke mere Tale om nogen Forhandling, nu skulde man uden videre ind i et nyt Selskab, hvis Pris man ikke kendte, og det ansaa Taleren for en uforsvarlig Forretningsgang.

B o r g m e s t e r e n antog ikke, at Ministeriet havde noget imod, at Kommunen selv overtager Risikoen, naar man samtidig reassurerer i et tilstrækkelig stærkt Selskab; men det blev jo blot det samme, som man hidtil havde haft, og Kommunen blev saa alligevel ikke sin egen Assurandør.

J. P e r r e g a a r d antog, at Fabrikant Møller som gammel Politiker vidste, at intet Svar kan ogsaa være et Svar. Taleren kunde egentlig godt tænke sig, at Kommunen overtog Risikoen, saaledes at den selv afholdt mindre Skader, og saa havde assureret for større Skader, men man maatte jo gaa ud fra, at Ministeriet ikke vil gaa med dertil. Angaaende, at man ikke vidste, hvad det vilde koste, saa var Taleren aldrig gaaet med til Forslaget, hvis man ikke vidste noget derom; men der forelaa Erklæring fra »Købstadkommunernes Forsikringsforening«, at det i alle Tilfælde ikke blev dyrere end det nuværende, og dertil kom saa, at Kommunen fik Del i Forsikringens Overskud. Det var næppe at anbefale i et saadant Tilfælde at komme ind paa nogen offentlig Licitation.

H. P. Christensen havde egentlig ogsaa ventet, at der var kommet Svar paa begge Spørgsmaal, men intet Svar var jo ogsaa et Svar. Personlig saa Taleren saaledes derpaa, at der ikke vilde være nogen Risiko for Kommunens Kreditorer, selv om den blev sin egen Assurandør, men det Forhold var man jo ikke Herre over. Taleren havde ganske rigtig sagt, at naar man blot fik Tilladelsen, kunde man bagefter forhandle; men fra borgerlig Side stampede man straks imod og krævede Sagen udsat; derved blev Sagen forhalet, saa der ikke blev Tid til nogen Forhandling, idet Opsigelsen skulde ske inden Nytaar. Den borgerlige Gruppe havde derfor i høj Grad været med til at spænde Ben for en saadan Forhandling. Fra den Side vilde man absolut blive staaende i det gamle Selskab, medens Flertallet ønskede at gaa over til en Forsikring, hvor man blev Medejer af det Fond, som blev sammensparet. Man kørte stadig op med 10¹/₂ Mill. Kr., men det var givet, at Kommunen aldrig fik en Øre heraf eller overhovedet nogen Indflydelse paa, hvorledes de skulde anvendes; det skulde deres Valgmaade nok forhindre. Paa den Maade havde man ikke megen Fornøjelse af at have Part i Fondet.

J. P. N. Siig gjorde opmærksom paa, at det eneste, Kommunen opnaaede ved Forslaget, var et faa Forsikringen flyttet fra »Købstædernes alm. Brandforsikring« gennem Kommunernes Forsikring til »Det kgl. octr. Brandassurance Co.«; men det kunde man egentlig lige saa godt gøre uden at gaa denne Omvej. Naar Perregaard udtalte, at det ikke blev dyrere end hidtid, vilde Taleren gerne vide, om der ogsaa var taget Hensyn til, at der i det sidste Aar kun var betalt halv Kontingent.

J. Perregaard svarede, at det var en Mislørstaaelse, at der kun var betalt halv Præmie; man havde i de sidste 2 Aar faaet et Afslag i det halve Aars Præmie og ikke mere, og det var selvfølgelig medregnet, saa der kun var Tale om den virkelige Udgift. Nu forlød det, at »Købstædernes alm. Brandforsikring« var ved at udarbejde nye Takster, men det var som sædvanligt noget Hemmelighedskræmmeri. Købstædernes Forsikringsforening kunde ikke give noget endeligt Tilbud, før de havde set paa Husene.

P. Petersen syntes, at Sagen efter Hr. Perregaards sidste Udtalelser saa endnu mere grim ud end før, for det ny Selskab vilde altsaa stille sig paa Lur og først se andres Pris, før det kom med et Tilbud. En saadan Fremgangsmaade vilde man i en privat Forretning kalde Smudskonkurrence.

J. Perregaard havde hørt, at »Købstædernes alm. Brandforsikring« var ved at udarbejde en meget billig Takst for Skoler, Sygehuse o. l., og da private Folk som Regel ikke ejede saadanne, var det givet, at Forslaget særlig var rettet mod »Købstadkommunernes Forsikringsforening«. Private Ejendomme med Centralvarme var absolut ikke mere brandfarlige end Hospitaler og Skoler, men dem var der ikke Tale om at nedsætte; derfor kunde der være delte Meninger om, hvor Smudskonkurrencen egentlig laa.

Borgmesteren bemærkede, at en Forretningsmand i vore Dage kom galt af Sted, hvis han ikke stadig var paa Vagt for at opdage, hvor han kunde faa sine Varer billigst. Den Fremgangsmaade havde sikkert baade Fabrikant Møller og Konsul Petersen fulgt.

Aage Jensen fastslog, at det var ikke

nogen Kunst at blive den billigste, naar man ventede med at give Tilbud, til man saa Konkurrentens Pris, og saa gik lidt under ham. Indenfor Socialdemokratiet plejede det ellers at være forbudt at underbyde hinanden; der betragtedes det som noget meget usmageligt, hvis en Mand gik under Tarifen; men her, hvor det gjaldt Forsikringsselskaber, syntes det at være ganske i sin Orden. Hvis man vilde være retfærdig, lod man dem give Tilbud uden at se hinandens Priser, og saa tog man det billigste. At vente og se Konkurrentens Pris og saa gaa lidt under ham, var Smudskonkurrence, og det forelaa her.

B o r g m e s t e r e n svarede, at en dygtig Forretningsmand indbød ikke til Konkurrence, men handlede, hvor han kunde handle billigst.

J. P e r r e g a a r d gik nødig med til at foranstalte nogen Konkurrence, for det var Humbug.

Flertallets Indstilling vedtoges med 11 Stemmer mod 7.
